

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Michálika a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 30. apríla 2015 v trestnej veci proti obvinenému **P. V. a spol.**, pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, o sťažnostiach obvineného P. V. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 22. apríla 2015, sp. zn. 2Tp 9/2015, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvineného P. V. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky **sa z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej jednotky finančnej polície, Expozitúra Bratislava, uznesením zo dňa 20. apríla 2013, ČVS: PPZ-973/NKA-FP-BA-2013, vzniesol obvinenie podľa § 206 ods. 1 Tr. por. za skutky uvedené pod bodmi 1, 2, 3, 4, 6, 8 výroku predmetného uznesenia viacerým osobám, medzi nimi aj :

P. V.

V skutku č. I. uznesenia za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., v skutku č. 2, 3, 4, 6, 8 za pokračujúci zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 4 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s pokračujúcim zločinom daňového podvodu podľa § 277a ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona s poukázaním na § 138 písm. b/ Trestného zákona a § 141 písm. a/ Trestného zákona.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 22. apríla 2015, sp. zn. 2Tp 9/2015, na základe návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v predmetnej veci bol obvinený P. V. vzatý do väzby podľa § 72 ods. 2 z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. s tým, že väzba začala plynúť dňa 20. apríla 2015 od 05:35 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby v Bratislave.

Sudca pre prípravné konanie zároveň rozhodol, podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, že väzba u obvineného sa dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným nenahrádza.

Obvinený ako i prokurátor podali proti tomuto uzneseniu, hneď po jeho oznámení sudcom pre prípravné konanie, sťažnosti, a to priamo ich zahlásením do zápisnice o výsluchu napísanej na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica dňa 22. apríla 2015.

Obvinený V. sťažnosť písomne neodôvodnil. Sťažnosť písomne neodôvodnil ani prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaných sťažností preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom a zistil, že sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu rozhodol v predmetnej veci správne a v súlade so zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že pri rozhodnutí o väzbe obvineného P. V. boli dodržané všetky formálno-procesné podmienky a rovnako aj z vecného hľadiska prvostupňový súd správne konštatoval existenciu dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. u obvineného.

Najvyšší súd dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu o vzatí obvineného do väzby bolo zákonné a správne. Majúc na zreteli špecifickú funkciu väzby ako prostriedku „ultima ratio“ pre zabezpečenie obvinených v rámci trestného konania, ako aj rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, po zvážení všetkých okolností v danom prípade

musel prisvedčiť návrhu prokurátora na vzatie obvineného do väzby, že ponechaním obvineného na slobode by hrozila reálna obava z pokračovania v páchaní ekonomickej trestnej činnosti, ktorej sa mal obvinený dopúšťať od r. 2003 v podstate až do jeho zadržania.

V tomto štádiu trestného konania trvá jeden z materiálnych dôvodov väzby, a to podozrenie zo spáchania trestného činu. Najvyšší súd zistil, rovnako ako súd prvého stupňa, že trestné stíhanie obvinených pre skutky, pre ktoré im bolo vznesené obvinenie, sa vedie dôvodne, lebo tieto, majú znaky skutkových podstát vyššie špecifikovaných trestných činov; existuje aj dôvodné podozrenie, že tieto skutky spáchal aj obvinený V. spolu s ďalšími páchatel'ami.

Tieto závery sú aktuálne v terajšej situácii, ale rozhodnutie o vine či nevine obvinených bude predmetom ďalšieho dokazovania v prebiehajúcom trestnom konaní, pričom orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti obvineným, ako aj okolnosti svedčiace v ich prospech.

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva dôvodné podozrenie, že obvinený (spolu s ďalšími osobami) mal figurovať na určitej úrovni zločineckej skupiny zaoberajúcej sa majetkovou trestnou činnosťou, čím sa mal neoprávnene obohatiť o značné finančné prostriedky.

Okrem podozrenia ako jedného z predpokladov vzatia obvineného do väzby je v posudzovanej veci v súčasnom štádiu trestného konania splnená aj ďalšia základná materiálna podmienka, a to existencia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Tieto skutočnosti vyplývajú z doposiaľ zabezpečených dôkazov výpovede svedkov, prepisy telefónnych rozhovorov a písomných telefonických správ, z ktorých vyplýva reálna obava, že po prepustení obvineného na slobodu by mohol v tomto spôsobe zabezpečovania si prostriedkov na život pokračovať.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil (písm. c/).

Aj podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je u obvineného daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Trestný poriadok nedefinuje pojem „konkrétne skutočnosti“. Pre obsah tohto pojmu nemôžu byť ani stanovené žiadne striktné a nemenné kritériá.

Výklad pojmu „konkrétna skutočnosť“ je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci posúdi, či vzatie obvineného do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak. V posudzovanej veci tieto konkrétne skutočnosti zakladajúce u obvinených dôvod preventívnej väzby vyplývajú z povahy a charakteru trestnej činnosti, ktorá mala byť páchaná plánovite a organizovane po dlhšiu dobu a mali z nej plynúť vysoké finančné zisky, ako aj vyznačujúca sa vyššou mierou sofistikovanosti.

Najvyšší súd v danej súvislosti zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o väzbe obvineného nie je možné vyhodnocovať jednotlivé dôkazy z hľadiska otázky viny, ale v tomto štádiu konania len z hľadiska existencie istého stupňa dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu a z tohto pohľadu hodnotí aj v prípravnom konaní doposiaľ vykonané dôkazy. Na základe vykonaného dokazovania pritom nepochybne vyplýva dôvodné podozrenie, že obvinení, vrátane obvineného V. participovali na nelegálnej činnosti skupiny za účelom dosiahnutia finančného obohatenia.

Najvyšší súd sa stotožnil so záverom sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, že u obvineného nie je možné nahradiť väzbu dohľadom. V danom prípade, s prihliadnutím na rozsah a povahu trestnej činnosti, pre ktorú je trestne stíhaný, ani najvyšší súd dohľad probačného a mediačného úradníka, nepovažuje za dostatočný, pretože tieto substitučné inštitúty neodstraňujú obavu, že obvinený, sa v prípade jeho prepustenia na slobodu, nebude pokračovať v páchaní trestnej činnosti.

Pokiaľ ide o sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, hoci svoju sťažnosť písomne neodôvodnil, z obsahu zahlásenej sťažnosti do zázpisnice o výsluchu dňa 22. apríla 2015 na Špecializovanom trestnom súde, pracovisku Banská Bystrica, po vyhlásení uznesenia výslovne uviedol, že podáva sťažnosť pokiaľ ide o obvineného V., nakoľko má za to, že je u neho daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku.

K zhlásenej sťažnosti prokurátora najvyšší súd udáva, že sa plne stotožňuje s úvahami a závermi sudcu pre prípravné konanie v tom, že u tohto obvineného v súčasnosti nie je daný dôvod tzv. kolúznej väzby v zmysle písmena b/ ustanovenia §-u 71 ods. 1 Tr. por. Ani odvolací súd nevzhladol v konaní obvineného také konkrétne skutočnosti, z ktorých by vyplývala dôvodná obava, že tento bude mať objasňovanie pôsobením na svedkov alebo spoluobvinených.

Súd prvého stupňa sa veľmi podrobne zaoberal väzobnými dôvodmi u obvineného ako i návrhom prokurátora, a v napadnutom uznesení podrobne rozobral, o ktoré skutočnosti svoje rozhodnutie o väzbe obvineného oprel. Dôvody väzby tak, ako ich prezentuje sudca pre prípravné konanie sú jasné, zrozumiteľné, vyčerpávajúce a najvyšší súd sa s nimi plne stotožňuje. Je potrebné prisvedčiť skutočnosti, že vyšetrovanie predmetnej trestnej veci je v podstate na začiatku, vo veci sa vykonáva dokazovanie výsluchmi ďalších svedkov ako i obvinených, ktoré budú podrobené ďalšiemu skúmaniu a overovaniu získaním ďalších informácií a dôkazov.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval sťažnosti obvineného P. V. a prokurátora za nedôvodné, a preto ich podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 30. apríla 2015

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová